

BUŘIČOVA KAPLIČKA VE ŠKVOŘETICÍCH

Vladimír Červenka

Buřičova kaplička ve Škvořeticích
© Text: Mgr. Vladimír Červenka

Okolnosti vzniku této drobné sakrální stavby osvětluje dodnes zachovaný pamětní spis, vložený do schránky ve zdivu při jejím budování a objevený během rekonstrukce v roce 1983. Třebaže je vlivem času a vnějších podmínek velmi poškozený a místy nečitelný, všechny klíčové informace z něj získat lze.

Kapličku dal postavit 13. 6. 1913 (příslušný rok je též trvale uveden na soklu) nedaleko svého obydlí domkář Jan Buřič ze Škvořetic čp. 10 ke cti Neposkvrněného početí Panny Marie. Pro úplnost dodejme, že toto dogma (článek víry, závazný věroučný výrok), hovořící o bezhříšném narození Marie v manželství Jáchyma a Anny, díky němuž se o to lépe mohla stát Matkou Krista, má kořeny již v 9. století. Za oficiální ho však v římskokatolické církvi vyhlásil až 8. 12. 1854 papež Pius IX. Proto je také tato slavnost stanovena v církevním kalendáři na 8. prosinec.

Plán kapličky vytvořil stavitel Antonín Procházka ze Sedlice, základní kámen zhotovil kamenický mistr František Kůta z Řečice u Blatné čp. 10 a vlastní stavbu provedli zedník Matěj Rataj z Pacelic čp. 19 a domkář Josef Liška ze Škvořetic čp. 16. Dokončenou stavbu pak v září téhož roku požehnal tehdejší sedlický kaplan P. Josef Rásocha. Tento měsíc zřejmě nebyl zvolen náhodně, neboť na září připadají hned tři mariánské svátky – Narození Panny Marie (8. 9.), Jména Panny Marie (12. 9.) a Panny Marie Bolestné (15. 9.).

Původce stavby Jan Buřič se narodil 17. 1. 1863 ve Škvořeticích jako nejstarší potomek domkáře Jana Buřiče čp. 10 (* 17. 1. 1830, † 1. 12. 1902), rodem z Výšic, a jeho manželky Marie Červené (* 9. 5. 1837, † 3. 8. 1912), dcery hostinského ze Škvořetic čp. 43. Měl ještě bratry Josefa (* 22. 3. 1865), Karla (* 29. 3. 1874, † 19. 4. 1874), Václava (* 8. 9. 1877) a sestry Annu (* 13. 5. 1867), Marii (* 12. 9. 1869) a Aloisii (* 12. 9. 1869, dvojče). Dne 11. 2. 1907 se oženil v Černívsku s Růženou Peškovou z Chobota čp. 17 (* 3. 6. 1884). Měli spolu jediné dítě – dceru Marii (* 1. 1. 1908, † 5. 6. 1909), která zemřela na spalničky.

Manželský život Jana Buřiče je trochu záhadou. Při sčítání lidu roku 1921 bydlel ve Škvořeticích čp. 10 jako soudně rozvedený, jen s bratrem Josefem, který mu vypomáhal v hospodářství. V roce 1934 se odstěhoval do Prahy, kde byl ovšem opět evidován jako ženatý s manželkou Růženou Peškovou. Bydlel v podnájmu na různých místech, nejprve na Žižkově; naposledy byl hlášen od 13. 10. 1939 na adrese Příčná čp. 1488 na Novém Městě. V té době si přivydělával jako sluha v benediktinském klášteře Na Slovanech (Emauzy). Téhož roku měl také úraz, když ho 15. 11. srazil při přecházení ulice u Jiráskova mostu automobil řízený Jindřichem Kučerou. Léčil se poté v nemocnici na Vinohradech. Roku 1943 již nežil.

*P. Josef Rásocha,
dříve kaplan
v Sedlici, na snímku
z roku 1936
(SOA v Třeboni, Bosí
augustiniáni Lnáře)*

*Domek čp. 10 ve Škvořeticích, kdysi obydlí Jana Buřiče – současný stav
(foto Vladimír Červenka)*

Důvody, které vedly Jana Buřiče ke stavbě kapličky, neznáme. Jisté nicméně je, že na svatyňku nezapomněl ani na sklonku svého života. V roce 1939 totiž odevzdal sedlickému děkanovi P. Matěji Koláříkovi 100 K na její opravu.

Z doby nedlouho poté pochází sdělení vládního komisaře obce Škvořetice (úředník dosazený protektorátní správou namísto rozpuštěného obecního zastupitelstva), který 11. 4. 1945 popisuje pro potřeby Památkového úřadu v Praze kapličku jako zděný objekt na obecním pozemku se zaskleným výklenkem, pod nímž byla umístěna plechová tabulka s nápisem tohoto znění: *„Milostivý Bože! Přijmi tuto oběť, Tobě vroucně podanou, milostí Tvou na ni pohleď, by Ti byla příjemnou“*.

O kapličku bylo vždy pečováno. V březnu 1983 proběhla její generální oprava. Materiál poskytl Místní národní výbor Škvořetice, práci provedl zedník Jaroslav Hejl za bezplatné pomoci Františka Vošahlíka st. ze Škvořetic čp. 75, jeho manželky Anežky a syna Františka. Při rekonstrukci byl objeven výše citovaný pamětní zápis. Co se týče plechové nápisové tabulky, byl na ní podle sdělení Františka Vošahlíka (ml.) tento text: *„Jaký život, taková smrt. Pamatuj na soud Boží“*. V tomto případě mohlo jít ovšem o verzi z doby mezi rokem 1945 a opravou v roce 1983. Nad obloukem pod stříškou byl vymalován nápis *„POKOJ LIDEM DOBRÉ VŮLE“*. Ve výklenku visel do roku 2023 jednoduchý černobílý tištěný a zarámovaný obrázek Panny Marie.

*Zedník Jaroslav Hejl
při opravě kapličky
v březnu 1983*

*Anežka a František Vošahlíkovi
se zedníkem Jaroslavem Hejlem
při opravě kapličky v březnu 1983*

*Opravená kaplička na snímku z 12. 4. 1985
(fotografie poskytl František Vošahlík ze Škvořetic)*

V letošním roce se uskutečnila další renovace, jednak v souvislosti s Nocí kostelů, jednak u příležitosti 110. výročí existence kapličky. Opravu provedli stejně jako předešlého roku v případě blízkých božích muk Pod Kamenicí členové neformálního spolku *Včelaři Škvořetice* Vojtěch Rosina, Petr Mikeš a Jiří Dudek za podpory starosty obce Jaroslava Chlandy a ve spolupráci s Renátou a Laurou Rosina a Vlastou Pěnkavovou. Dokončena byla 30. 5. 2023. Došlo při ní k obnově nápisu ve verzi zaznamenané k roku 1945, ovšem tentokrát přímo na fasádě a s plastickým orámováním, dále též hvězdy nad ním coby mariánského symbolu. Nápis ve štítu nad výklenkem byl přemalován, ale znění zachováno, letopočet na soklu plasticky proveden a do výklenku instalován nový obrázek Neposkvrněného početí Panny Marie namalovaný Laurou Rosina.

*Kaplička před renovací,
červen 2022
(foto Vladimír Červenka)*

*Nový obrázek Neposkvrněného
početí Panny Marie od Laury Rosina
(foto Vojtěch Rosina)*

Buřičova kaplička ve Škvořeticích

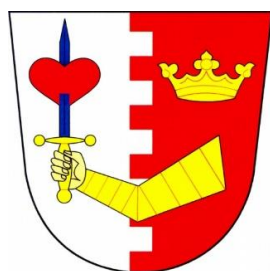
Text: Mgr. Vladimír Červenka (Státní oblastní archiv v Plzni)

Návrh obálky: Mgr. Vladimír Červenka

Fotografie: uvedeno na příslušných místech

Sazba: Mgr. Vladimír Červenka

Vydala obec Škvořetice v roce 2023.

OBEC ŠKVOŘETICE

2023